

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa § 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rozsahu prílohy č. 2 k zákonu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA OBDOBIE 2014 - 2020

Prešov, máj 2015

IU.N.EX PERSON, spol. s r.o.
Homá 13
974 01 Banská Bystrica
kontakt: phsr.psk@iunex.sk

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	4
1. Názov.....	4
2. Identifikačné číslo	4
3. Adresa sídla	4
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa .	4
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie	4
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE	4
1. Názov.....	4
2. Charakter	4
3. Hlavné ciele	5
4. Obsah (osnova)	5
5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.....	6
6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania	6
7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.....	7
8. Orgán kompetentný na jeho prijatie	7
9. Druh schvaľovacieho dokumentu	7
III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	7
1. Požiadavky na vstupy.....	7
2. Údaje o výstupoch	8
3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	8
4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.....	8
5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu na ich zmiernenie.....	9

6.	Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu	11
7.	Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice	11
IV.	DOTKNUTÉ SUBJEKTY	11
1.	Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení	11
2.	Zoznam dotknutých subjektov	12
3.	Dotknuté susedné štáty	12
V.	DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	13
1.	Mapová a iná grafická dokumentácia	13
2.	Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu	13
VI.	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA.....	14
VII.	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV.....	15
1.	Meno spracovateľa oznámenia	15
2.	Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka ...	15

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Prešovský samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

37870475

3. Adresa sídla

Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

MUDr. Peter Chudík, predseda PSK, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov, t. č.: 051/ 7081 102,
e-mail: predseda@vucpo.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie

Mgr. Michal Hasara, konateľ IU.N.EX.PERSON, spol. s r. o., Horná 13, 974 01 Banská Bystrica,
t. č.: 048/415 2991, e-mail: hasara@iunex.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020“ (v texte oznámenia v skratke tiež PHSR PSK 2014-2020).

2. Charakter

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020“ je strednodobý strategický programový dokument, ktorý na základe poznania územia, spoločenských podmienok a trendov vývoja na úrovni Európskej únie a Slovenskej republiky identifikuje hlavné rozvojové priority podpory regionálneho rozvoja na úrovni kraja a formuluje na obdobie 7 rokov opatrenia a aktivity pre dosiahnutie cieľov rozvoja územia kraja, stanovených v strategickom dokumente.

PHSR PSK 2014-2020 je základným strategickým dokumentom, o ktorý sa samospráva kraja bude opierať pri rozhodovaní o vhodnosti zámerov, projektov a aktivít, uchádzajúcich sa o podporu kraja. Je teda základným nástrojom samosprávy pri usmerňovaní ďalšieho rozvoja územia kraja. Spracovávaný PHSR PSK 2014-2020 nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 – 2015.

3. Hlavné ciele

Cieľom spracovania „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020“ je vytvorenie strednodobého strategického dokumentu, ktorý:

- analyzuje socioekonomické a environmentálne podmienky kraja a vychádza z potrieb obyvateľov kraja
- rešpektuje priority národných a európskych stratégií pre obdobie 2014 – 2020,
- určuje rozvojový potenciál a limity rozvoja územia PSK a definuje podmienky jeho rozvoja,
- rozpracováva strategické ciele a opatrenia až do úrovne jednotlivých aktivít,
- navrhuje spôsob realizácie a monitorovania napĺňania stanovených cieľov a zdroje potrebné na ich realizáciu.

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na obdobie 2014 – 2020“:

- je spracovávaný, konzultovaný a prerokovaný v spolupráci s laickou a odbornou verejnosťou a kľúčovými aktérmi v území,
- je predbežnou podmienkou pre čerpanie prostriedkov v novom období kohéznej politiky Európskej únie,
- je podkladom pre prípravu projektov Prešovského samosprávneho kraja,
- je podkladom pre prípravu podpory rozvoja vymedzených charakteristických území,
- je podkladom pre uplatňovanie záujmov rozvoja kraja a jeho charakteristických území v národnej regionálnej politike,
- v rámci implementácie operačných programov slúži ako podklad pri hodnotení prínosov predkladaných projektov pre rozvoj kraja,
- definuje rozvojové priority kraja pre návrhové obdobie.

4. Obsah (osnova)

1 Úvod – zahŕňa najmä:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR PSK,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia;
- obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol),

2 Analytická časť – zahŕňa najmä:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia,
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia,
- analýzu väzieb územia,
- súhrnnú SWOT analýzu,
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja;

3 Strategická časť – zahŕňa najmä:

- definovanie podmienok udržateľného rozvoja kraja
- víziu rozvoja kraja,
- formuláciu a návrh stratégie,

- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna);
- 4 Programová časť – zahŕňa najmä:
 - Zoznam konkrétnych opatrení a navrhovaných projektových aktivít vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
 - súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt;
- 5 Realizačná časť – zahŕňa najmä:
 - popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
 - popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
 - stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
 - systém monitorovania a hodnotenia,
 - akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov;
- 6 Finančná časť – zahŕňa najmä:
 - indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
 - model viac zdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet VÚC,

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020“ je pripravovaný len v jednom variante. Forma návrhu PHSR PSK 2014-2020 umožňuje alternatívny postup pri implementácii stratégie – realizácii projektov pri rešpektovaní rámca schválených intervencií (opatrení, aktivít) a v súlade s princípmi posudzovania vplyvov jednotlivých zámerov na životné prostredie (EIA), resp. procedúrami podľa stavebného zákona v prípade tých projektov, ktoré zákonu č. 24/2006 Z. z. nebudú podliehať.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Na spracovanie tohto dokumentu získal Prešovský samosprávny kraj nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, prostredníctvom Regionálneho operačného programu 2007 – 2013. Externý spracovateľ dokumentu bol vybraný v procese verejného obstarávania, zmluva o dielo bola podpísaná v novembri 2014.

Proces spracovania PHSR PSK 2014-2020 začal v novembri 2014 a jeho ukončenie je plánované v októbri 2015. Schválenie finálneho dokumentu v Zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja sa predpokladá v štvrtom štvrtroku 2015. Dokument bude platný od 1. januára 2016.

Počas spracovania PHSR PSK 2014-2020 budú pracovať 3 pracovné skupiny zložené zo zástupcov sociálno-ekonomických partnerov Prešovského samosprávneho kraja, a to: pracovná skupina:

- hospodárska,
- sociálna,
- environmentálna.

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

PHSR PSK 2014-2020 nahradí doterajší Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na obdobie 2008 - 2015. Zároveň je v súlade s platnými strategickými dokumentmi regionálneho rozvoja spracovanými na národnej a regionálnej úrovni, najmä s cieľmi a prioritami ustanovenými Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR, Národnou stratégiou trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, so záväznou časťou Územného plánu PSK na roky 2014 - 2020, Regionálnou integrovanou územnou stratégiou PSK a strategickými a operačnými dokumentmi Slovenskej republiky definujúcimi podmienky čerpania finančných zdrojov EÚ v oblasti kohéznej politiky pre regionálny rozvoj a európsku územnú spoluprácu na obdobie 2014 - 2020 pri rešpektovaní ustanovení Partnerskej dohody SR na roky 2014-2020 a strategických cieľov a priorít Stratégie Európa 2020.

Okrem vyššie uvedených oblastí kohéznej politiky sú v rámci prípravy programu rozvoja brané do úvahy i ďalšie národné a regionálne koncepčné dokumenty z oblasti ochrany životného prostredia. Uvedené dokumenty budú tam, kde to bude účelné, využité pre formuláciu referenčných cieľov životného prostredia v rámci dokumentu Správa o hodnotení vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie a verejné zdravie.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja.

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

1. Požiadavky na vstupy

Vstupy pre PHSR PSK 2014 - 2020:

- aktuálne platné strategické dokumenty a východiskové údajové podklady,
- príslušná legislatíva, predpisy, normy a nariadenia,
- analýzy socioekonomických, kultúrno-historických, krajinnno-ekologických a finančných podmienok kraja,
- identifikácia problémov, určenie priorít a cieľov regionálneho rozvoja kraja,
- efektívny manažment ľudských zdrojov podieľajúcich sa na tvorbe, implementácii a monitorovaní dokumentu PHSR PSK, ktorý zahŕňa riadenie, monitorovanie, vykazovanie a hodnotenie plnenia jednotlivých cieľov a opatrení a dobrú spoluprácu medzi kľúčovými sociálno – ekonomickými partnermi,
- finančné zdroje na spracovanie dokumentu PHSR PSK zabezpečované zo štrukturálnych fondov Európskej únie, štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, iných verejných zdrojov (najmä rozpočtov Prešovského samosprávneho kraja, obcí a miest) ako i súkromných zdrojov.

2. Údaje o výstupoch

Výstupom je strednodobá stratégia rozvoja PSK

- štruktúrovaná do hlavných oblastí záujmu,
- zohľadňujúca víziu a poslanie PSK,
- rešpektujúca rozvojové témy, tematické, územné a investičné priority a ciele,
- obsahujúca analytickú, strategickú, programovú, realizačnú a finančnú časť,
- zahŕňajúca súbor indikátorov na monitorovanie napĺňania cieľov,
- navrhujúca súbor projektových aktivít a možné zdroje financovania aktivít pre dosiahnutie stanovených cieľov.

Jednotlivé konkrétne výstupy nie je možné vopred definovať, keďže konkrétne projektové aktivity budú vyberané v priebehu realizácie programu rozvoja kraja. Výstupom realizačnej časti PHSR PSK 2014-2020 bude súbor aktivít, či už hmotného alebo nehmotného charakteru, vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení zameraných na posilnenie a skvalitnenie ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienok na území Prešovského kraja. Tieto aktivity prispievajú nielen k lepšiemu využívaniu ľudských zdrojov, ku skvalitneniu infraštruktúry, zvýšeniu informatizácie, posilneniu ekonomickej bázy, zvýšeniu konkurencieschopnosti, zlepšeniu kvality života obyvateľov, ale aj k efektívnemu a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, k ochrane a tvorbe životného prostredia, a tiež k zmierňovaniu dopadov klimatickej zmeny.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vzhľadom na to, že PHSR PSK 2014-2020 je zameraný na presadenie a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja v troch hlavných oblastiach - hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, v súvislosti s jeho implementáciou je potrebné očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Väčšina podporovaných aktivít najmä v oblasti životného prostredia bude zameraná na jeho ochranu a zvyšovanie jeho kvality. Mnohé navrhované aktivity a opatrenia sú konkrétne zamerané na posilnenie starostlivosti o územie a na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Pravdepodobnosť výskytu negatívnych vplyvov je minimálna.

Možno predpokladať, že napĺňanie strategických cieľov rozvojového dokumentu rešpektujúceho princípy trvalo udržateľného rozvoja a platnú legislatívu pre ochranu životného prostredia a zdravia, bude mať pri správnej implementácii prevažne pozitívny dopad na životné prostredie, sprevádzaný rozvojom kvality života obyvateľstva a návštevníkov kraja, zvyšovaním životnej úrovne, efektívnejším uplatňovaním ochrany a tvorby životného prostredia a zachovania existujúceho prírodného a kultúrneho dedičstva, zvyšovaním kvality bývania, školstva, zdravotníctva, občianskej vybavenosti a služieb, zvyšovaním príležitostí a možností rastu zamestnanosti, znižovaním negatívnych spoločenských javov, zlepšovaním zdravotného stavu obyvateľov. Udržateľnosť očakávaných výsledkov bude dosahovaná aj koordináciou s tým súvisiacich úloh pri účinnej spolupráci s relevantnými sociálno-ekonomickými partnermi kraja.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Predpokladá sa pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov Prešovského kraja.

Posudzovaný strategický dokument PHSR PSK 2014-2020 bude vo svojej strategickej časti obsahovať návrhy cieľov a opatrení, ktoré budú viac, či menej zamerané na zlepšenie kvality životných podmienok

obyvateľov kraja. Ich realizáciou bude implementácia programu nepriamo pozitívne pôsobiť na celkový zdravotný stav obyvateľstva.

5. **Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu na ich zmiernenie**

Chránené územia ochrany prírody

Územie Prešovského kraja sa vyznačuje vysokou diverzitou prírodného prostredia. Chránené územia ochrany prírody sú členené na národnú sústavu, európsku sústavu (NATURA 2000), územia medzinárodného významu a iné typy špecifických prírodných území.

Chránené územia národnej sústavy chránených území; v Prešovskom kraji bolo vyhlásených, resp. sem plošne zasahuje 5 národných parkov a 2 chránené krajinné oblasti. Celková výmera národných parkov v kraji je 74 997 ha, čo predstavuje 8,3 % z výmery kraja. Ďalších 5,9 % tvoria ich ochranné pásma. Chránené krajinné oblasti zaberajú v kraji 31 594 ha, čo znamená 3,5 % z celkovej plochy kraja.

K 1.10.2014 bolo vyhlásených 174 maloplošných chránených území (okrem jaskýň), z toho je 57 národných prírodných rezervácií, 79 prírodných rezervácií, 1 národná prírodná pamiatka, 29 prírodných pamiatok, 7 chránených areálov a 1 súkromná prírodná rezervácia. Evidovaných je taktiež 690 jaskýň považovaných zo zákona za prírodné pamiatky. Obecné chránené územie nebolo zatiaľ vyhlásené.

V členení podľa jednotlivých stupňov ochrany zaberajú chránené územia národnej siete takmer 25 % z celkovej plochy kraja. Najvyšší podiel dosahujú tieto územia v okrese Poprad, naopak najnižší v okrese Sabinov.

Chránené územia európskej sústavy chránených území (NATURA 2000); sú tvorené chránenými vtáčimi územiami a územiami európskeho významu (ÚEV).

V súčasnosti sa na území Prešovského kraja nachádza resp. sem zasahuje 76 území európskeho významu. Celková rozloha ÚEV v kraji je asi 132 tisíc ha.

Vyhlásených je 10 chránených vtáčích území s celkovou rozlohou 577 tis ha. V kraji sú Bukovské vrchy, Čergov, Laborecká vrchovina a Levočské vrchy. Do okolitých krajov zasahujú Nízke Tatry, Slanské vrchy, Slovenský raj, Tatry, Vihorlatské vrchy a Volovské vrchy.

Územia medzinárodného významu; do zoznamu svetového prírodného dedičstva, v rámci dohovoru UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (*World Heritage*) sú na území PSK Karpatské bukové pralesy Slovenska a Ukrajiny a staré bukové lesy Nemecka, ako súčasť trilaterálneho územia pozostávajúceho z viacerých lokalít na území Slovenska (asi 34 tis. ha), Ukrajiny a Nemecka.

Podľa medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB) boli vyhlásené dve chránené územia. Biosférická rezervácia Tatry (asi 113 221 ha), vyhlásená spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku a biosférická rezervácia Východné Karpaty ako trilaterálna rezervácia medzi Slovenskom, Poľskom a Ukrajinou. Ide o prvú trilaterálnu biosférickú rezerváciu na svete s plochou 208 089 ha (z toho slovenská časť zaberá 19,59%, poľská časť 52,25% a ukrajinská časť 28,16%).

Medzi dvojstranné chránené územia Slovenska a Poľska patria Pieninský národný park s *Pienińskim parkom narodowym*, chránená krajinná oblasť Východné Karpaty s *Jaśliskim Parkom Krajobrazowym* a národný park Poloniny s *Cišniansko-Wetlińskim Parkom Krajobrazowym* a *Bieszczadskim Parkom Narodowym*.

Diplom Rady Európy má udelený Národný park Poloniny.

Podľa dohovoru o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor) nie je na území Prešovského kraja vyhlásená žiadna lokalita medzinárodného významu. Na zaradenie medzi Ramsarské lokality je navrhovaný chránený areál Sivá Brada.

Iné typy špecifických prírodných území: Park tmavej oblohy Poloniny (nie je na Slovensku legislatívne chránený). Jeho zriadenie bolo oznámené 3. decembra 2011 a je registrovaný v *International Dark-Sky Association*. Jeho cieľom je chrániť nočné ekosystémy a informovať verejnosť o problematike svetelného znečistenia a výnimočne zachovanom nočnom prostredí na tomto území, vzdelávať verejnosť v problematike ochrany nočného životného prostredia a svetelného znečistenia, propagovať a ochraňovať tmavú nočnú oblohu. Park tmavej oblohy Poloniny je z hľadiska ochrany prírodného nočného prostredia prvou chránenou oblasťou na Slovensku. Z hľadiska astronomických pozorovaní je jednou z najkvalitnejších lokalít v Európe.

Pralesy a pralesovité zvyšky lesov (podľa www.pralesy.sk). Na území Slovenska sa zachovali, človekom v minimálnej miere ovplyvnené, lesné komplexy s pôvodným drevinovým zložením, mnohé s rázom pralesa. V porovnaní s okolitými krajinami strednej a západnej Európy má Slovensko vedúce postavenie čo do počtu, rozlohy, pestrosti a reprezentatívneho zastúpenia pralesov podľa lesných vegetačných stupňov.

V Prešovskom kraji je evidovaných 26 pralesov (asi 2 700 ha) a 29 pralesovitých zvyškov (asi 387 ha).

Biotopy európskeho a národného významu. Koncentrácia výskytu biotopov európskeho významu, vrátane prioritných biotopov národného významu, je spravidla v územiach európskeho významu.

Chránené stromy. V prešovskom kraji je k 01.10.2014 evidovaných 48 chránených stromov. Ide o jednotlivé solitéry alebo skupiny stromov.

Chránené územia ochrany vôd

Územie Prešovského kraja je chudobné na kvalitné podzemné vody. Na zásobovanie pitnou vodou sa v kraji vo veľkej miere využívajú zdroje povrchových vôd.

Predmetom ochrany sú všetky vodárenské zdroje, t.j. útvary povrchových aj podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb alebo umožňuje odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m³ za deň v pôvodnom stave alebo po ich úprave. Na ich ochranu sú na území kraja určené ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov (50 povodií) a tri chránené vodohospodárske oblasti.

Zároveň sú určené zraniteľné a citlivé oblasti citlivé na živiny. Citlivou oblasťou sú vodné útvary povrchových vôd na celom území kraja a Slovenska. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané pozemky v 137 obciach a mestách kraja.

Chránené územia ochrany pamiatok

Na území samosprávneho kraja sa stretávajú z európskeho hľadiska dve významné oblasti charakterizované určitými kultúrnymi prvkami a to nížinná kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu hlinenú, príp. kamennú a horská kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu zrubovú a drevenú.

Do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva, v rámci dohovoru UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, sú zapísané Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia, historické jadro mesta Bardejov a drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka.

V národnom registri je zapísaných 9 pamiatkových rezervácií a 11 pamiatkových zón, z ktorých majú viaceré aj ochranné pásma pamiatkového územia.

Najväčšia koncentrácia archeologických nálezísk sa nachádza v okresoch Kežmarok, Poprad, Levoča, Sabinov, Prešov a Vranov nad Topľou.

Dôležitú skupinu pamiatok vo voľnej krajine predstavujú aj archeologické náleziská, na ktoré je riešené územie bohaté. Význam niektorých lokalít z hľadiska ľudského poznania je celoeurópsky, resp. až celosvetový (náleziská pobytu neandertálskeho človeka v Gánovciach a Hôrke, opevnená osada z doby bronzovej v Spišskom Štvrtku).

Pri realizácii aktivít vyplývajúcich z realizačnej časti strategického dokumentu PHSR PSK 2014-2020 a s tým súvisiacich činností dotýkajúcich sa chránených území, ich okolia alebo predmetu ich ochrany bude potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia jednotlivých stupňov ochrany chránených území a dodržiavať minimalizačné opatrenia na predchádzanie negatívneho vplyvu na životné prostredie. Pri týchto aktivitách bude realizované individuálne posúdenie vplyvov na životné prostredie. Za takých predpokladov sa neočakávajú žiadne negatívne vplyvy na chránené územia.

Návrhy opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov

- minimalizovať návrhy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia samosprávneho kraja, usporiadania verejného dopravného a technického vybavenia územia a ustanovenia verejnoprospešných stavieb, ktoré by mohli spôsobiť nepriaznivé zásahy do chránených území ochrany prírody, vôd a kultúrnych pamiatok,
- hľadať možnosti legislatívnej ochrany (napr. chránené územie samosprávy v záväznej časti ÚPD) aj na účely vytvorenia atraktivít pre mimoriadne náročných návštevníkov kraja v rámci ponuky priemyslu cestovného ruchu Parku tmavej oblohy Poloniny a Pralesom a pralesovitým zvyškom lesov,
- nástrojmi územného plánovania hľadať účinný systém budovania migračných koridorov živočíchov križujúcich existujúcu cestnú sieť (podchody, nadchody a pod.) a iných preventívnych technických opatrení (oplotenie, migračné zábrany a pod.) ako vyvolaných investícií pri výstavbe,
- stanovenie zásad a spôsobu efektívneho využitia kultúrnych a historických hodnôt riešeného územia ako súčasť rozvoja turizmu, kúpeľníctva a rekreácie PSK,
- za perspektívne archeologické lokality vhodné na prezentáciu považovať napr. zaniknuté sakrálne objekty vo voľnej krajine (Vlková, Poprad – Stojany, Kežmarok, Brezovička, Spišský Hrušov), panské sídla (Nemešany, Medzianky), sídliská (Gánovce), hradiská (Spišský Štvrtok), a mohylníky (Prešov).

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu

Celková orientácia stratégie, ciele a opatrenia sú nastavené tak, aby boli prípadné riziká čo najviac eliminované. Preto sa nepredpokladajú významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu. Napĺňanie strategických cieľov týkajúcich sa rozvojových aktivít v podobe investičných zámerov bude pred ich povolením podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy, čo prispeje k eliminácii prípadných rizík.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Mnohé chránené územia nachádzajúce sa PSK tvoria súvislý krajinnno-územný celok s chránenými územiami nachádzajúcimi sa v Poľskej republike, cez ktoré prechádza slovensko-poľská hranica. Vzhľadom na zameranie predkladaného strategického dokumentu sa napriek tomuto prepojeniu nepredpokladajú významné vplyvy presahujúce hranice Slovenskej republiky.

IV. DOTKNUTÉ SUBJEKTY

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení

- obyvatelia miest a obcí Prešovského kraja, ktorí majú záujem na príprave strategického dokumentu
- občianske združenia pôsobiace na území Prešovského kraja

2. Zoznam dotknutých subjektov (zoznam dotknutých orgánov je v prílohe tohto oznámenia)

2.1 Subjekty pôsobiace na území Prešovského kraja:

- Prešovský samosprávny kraj (PSK),
- mestá a obce PSK:
 - 86 miest a obcí okresu Bardejov
 - 61 miest a obcí okresu Humenné
 - 42 miest a obcí okresu Kežmarok
 - 33 miest a obcí okresu Levoča
 - 23 miest a obcí okresu Medzilaborce
 - 29 miest a obcí okresu Poprad
 - 91 miest a obcí okresu Prešov
 - 43 miest a obcí okresu Sabinov
 - 34 miest a obcí okresu Snina
 - 44 miest a obcí okresu Stará Ľubovňa
 - 43 miest a obcí okresu Stropkov
 - 68 miest a obcí okresu Svidník
 - 68 miest a obcí okresu Vranov nad Topľou
- regionálne združenia miest a obcí,
- regionálne orgány štátnej správy a dotknuté ústredné orgány štátnej správy:
- príspevkové a rozpočtové organizácie štátu, samosprávnych krajov, miest a obcí,
- zariadenia predškolskej výchovy,
- základné školy,
- stredné školy,
- vysoké školy a ich pracoviská v PSK,
- regionálne rozvojové agentúry,
- podnikateľské subjekty a ich profesijné záujmové združenia,
- výskumné a vývojové organizácie,
- nadácie,
- neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby
- neinvestičné fondy,
- iné právnické osoby verejného práva (Slovenská živnostenská komora, SARIO, SOPK, RPIC a i.),
- Krajská organizácia cestovného ruchu, okresné organizácie cestovného ruchu,
- cirkvi a náboženské spoločnosti,
- záujmové skupiny,
- iní;

2.2 Susedné kraje a subjekty pôsobiace na ich území a iní;

- Žilinský samosprávny kraj
- Banskobystrický samosprávny kraj
- Košický samosprávny kraj

3. Dotknuté susedné štáty

- Ukrajina,
- Poľská republika

Vzhľadom na zameranie predkladaného strategického dokumentu nie je predpoklad, že jeho realizácia bude mať závažný vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

V. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Oznámenie je k dispozícii aj v elektronickej podobe (na CD-nosiči) pre zverejnenie na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR a webovej stránke PSK.

1. Mapová a iná grafická dokumentácia

Pre účely tohto oznámenia je spracovaná schéma riešeného územia strategického dokumentu zobrazujúca hranice obcí a okresov Prešovského kraja s chránenými územiaми ochrany prírody, vôd a nerastného bohatstva. Súčasťou strategického dokumentu PHSR sú prehľadné graficky spracované údaje o kraji s použitím geografického informačného systému uvedené v prílohách dokumentu .

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

2.1 Územnoplánovacia dokumentácia a strategické a analytické dokumenty Prešovského kraja:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 - 2015, sprac. 2008, aktualizovaná verzia sprac. 2010
- Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, v znení zmien a doplnkov 2009
- Aktualizácia Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie Prešovského kraja, sprac. 2013
- Aktualizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Prešovského kraja, sprac. 2013
- Prieskumy a rozbor ÚPN PSK, rozpracované, SMC, a.s. Prešov, 2014
- Program rozvoja vidieka PSK, rozpracované, RIA, z. p. o. Košice, 2015
- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, rozpracované, EKPK Prešov, 2015
- Program energetického manažmentu PSK, rozpracované, EKPK Prešov, 2015
- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, NETWORTH, s. r. o., Prešov, 2014
- Generel dopravnej infraštruktúry, rozpracovaná verzia 2015
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na území PSK na obdobie 2013 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna rozvojová stratégia inovačného partnerského centra, sprac. 2009
- Rozvojová stratégia PSK pre cestovný ruch, sprac. 2009
- Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, sprac. 2009
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, sprac. 2009, dodatok sprac. 2011
- Konceptia rozvoja informačného systému PSK, sprac. 2009
- Stratégia rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, sprac. 2014
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011-2015, sprac. 2013
- Regionálna integrovaná územná stratégia PSK, rozpracované, 2015
- www.po-kraj.sk

2.2 Strategické rozvojové dokumenty a relevantná legislatíva Slovenskej republiky:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, aktualizácia 2014
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Národný program reforiem SR

- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR
- Stratégia informatizácie spoločnosti v podmienkach SR
- Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu v SR
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, sprac. 2013
- Stratégia rozvoja kultúry SR na roky 2014-2020, sprac. 2014
- Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020
- Program rozvoja bývania
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR, sprac. 2014
- Stratégia rozvoja kreatívneho priemyslu v SR
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Zákon NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 57/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES v znení zákona č. 266/2009 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020
- Operačný program Efektívna verejná správa pre programové obdobie 2014 – 2020
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- Operačný program Kvalita životného prostredia
- Operačný program Ľudské zdroje
- Operačný program Výskum a vývoj
- Operačný program Technická pomoc

2.3 Medzinárodné strategické dokumenty:

- Stratégia Európa 2020
- Operačný program cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2007-2013
- Návrh Program cezhraničnej spolupráce PL-SK 2014-2020
- Program európskeho susedstva a partnerstva (ENPI) Maďarsko- Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2007-2013
- Poľsko-slovenská stratégia činnosti EZÚS Tatry na roky 2014 – 2020, sprac. 2014

2.4 Ďalšie metodické a informačné zdroje:

- Metodická príručka MV RR SR pre vypracovanie PHSR
- www.pralesy.sk
- Štatistické údaje publikované ŠÚ SR

VI. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA.

Prešov, máj 2015

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Lívia Klimentová, I.U.N.EX PERSON, spol. s r.o., Horná 13, 974 01 Banská Bystrica

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Predseda PSK, MUDr. Peter Chudík, svojim podpisom potvrdzuje správnosť údajov.

MUDr. Peter Chudík v. r.
predseda PSK